

I. DISPOSICIÓNS XERAIS

MINISTERIO DE ECONOMÍA E FACENDA

20052 *Real decreto 1736/2010, do 23 de decembro, polo que se modifica o Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo.*

En xuño de 2009 foron aprobados os regulamentos (CE) número 494/2009 e 495/2009 da Comisión, do 3 de xuño de 2009, que modifican o Regulamento (CE) número 1126/2008 polo que se adoptan determinadas normas internacionais de contabilidade de conformidade co Regulamento (CE) número 1606/2002 do Parlamento Europeo e do Consello, no relativo, respectivamente, á Norma internacional de contabilidade (NIC) 27 «Estados financeiros consolidados e separados» e a Norma internacional de información financeira (NIIF) 3 «Combinacións de negocios».

Na práctica, a entrada en vigor dos citados regulamentos delimitou un novo conxunto de principios aplicables polas sociedades cotizadas na formulación das súas contas consolidadas dos exercicios que se inicien a partir do 1 de xaneiro de 2010. Esta circunstancia aconsellaba abordar a revisión das Normas para a formulación de contas anuais consolidadas coa finalidade de pór á disposición das restantes sociedades un marco contable harmonizado co dereito comunitario, o que se levou a cabo mediante a aprobación do Real decreto 1159/2010, do 17 de setembro, polo que se aproban as Normas para a formulación de contas anuais consolidadas e se modifica o Plan xeral de contabilidade, aprobado polo Real decreto 1514/2007, do 16 de novembro, e o Plan xeral de contabilidade de pequenas e medianas empresas, aprobado polo Real decreto 1515/2007, do 16 de novembro.

Ao modificarse o marco xeral da contabilidade, cómpre unha modificación sectorial da contabilidade aplicable ás entidades aseguradoras para permitir a utilización dos conceptos contidos na nova norma de consolidación ao ámbito asegurador e facer que os valores de referencia utilizados na contabilidade individual das entidades aseguradoras sexan os mesmos que os establecidos nas normas de consolidación.

A aplicación do método de adquisición regulado na norma de rexistro e valoración 18.ª (combinacións de negocios) do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras constitúe a pedra angular da consolidación, fixando os criterios xerais para integrar os activos e pasivos das sociedades dependentes, nas contas consolidadas na data de toma de control. Polo tanto, a revisión das normas de consolidación exige revisar a regulación en materia de combinacións de negocios incluída no Plan de contabilidade das entidades aseguradoras.

Adicionalmente, a reforma do número 2, e a incorporación dun novo número 3 na norma de rexistro e valoración 20.ª (operacións entre empresas do grupo), ten como obxectivo sistematizar a doutrina do Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas sobre o mantemento do valor contable precedente, e incorporar, de ser o caso, a valoración en termos consolidados, en todas aquelas operacións en que se produce un desprazamento de elementos patrimoniais constitutivos dun negocio entre as sociedades do grupo, tal e como estas se definen na norma de elaboración das contas anuais 12.ª, se como consecuencia da operación non se produce unha variación nos activos controlados ou nos pasivos asumidos polas sociedades que interveñen na operación, fóra da mera achega dun patrimonio, recibindo a cambio accións ou participacións da sociedade cesionaria, ou da adquisición deste entregando como contraprestación instrumentos de patrimonio propio.

Todo isto, sen prexuízo de que na memoria das contas anuais se informe do valor razoable dos citados elementos patrimoniais ou dos instrumentos de patrimonio entregados en contraprestación, naqueles casos en que, por exixencias da norma mercantil, a

operación deba formalizarse en escritura pública na que se faga constar o valor razoable dos citados elementos.

Por análogos motivos, considérase oportuno regular estas operacións desde a perspectiva da recuperación ou distribución do patrimonio achegado, ou do xerado polas sociedades do grupo, é dicir, os supostos de redución de capital, disolución ou distribución de dividendos, cando a cancelación da débeda calculada en termos de valor razoable por imposición da norma mercantil se realiza entregando a cambio elementos constitutivos dun negocio cun valor en libros inferior ao dito importe.

Cando na operación non interveña a empresa dominante, ou a dominante dun subgrupo, e o seu dependente, as contas anuais que se considerarán para estes efectos serán as do grupo ou subgrupo maior no que se integren os citados elementos patrimoniais, cuxa sociedade dominante sexa española. No suposto de que as citadas contas non se formulasen, ao abeiro de calquera dos motivos de dispensa previstos nas normas de consolidación, ou polo feito de non existir obriga de consolidar, tomaranse os valores existentes antes de se realizar a operación nas contas anuais individuais.

Por outro lado, adáptase o contido do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras ao Regulamento (CE) 1004/2008 da Comisión, polo que se modifica o Regulamento (CE) 1725/2003, polo que se adoptan determinadas normas internacionais de contabilidade e, en particular, as modificacións das NIC 39 e NIIF 7 aprobadas polo Consello de Normas Internacionais de Contabilidade (IASB) do 13 de outubro de 2008. Para iso desenvólvese, facilitando a súa aplicación, o citado regulamento comunitario, sen modificar o seu contido. A adaptación consiste nunha revisión parcial da norma de rexistro e valoración 8.ª (instrumentos financeiros) en materia de reclasificacións de activos financeiros, incluíndose, a este respecto, información adicional e complementaria na memoria das contas anuais.

Esta norma conta cun artigo único, que modifica o Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, unha disposición adicional, dúas disposicións transitorias, unha disposición derogatoria e dúas disposicións derradeiras.

No artigo único do real decreto contéñense os cambios necesarios explicados anteriormente, concluíndo a modificación do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, cunha proposta de revisión das descricións e relacións contables das contas que se viron afectadas polos cambios nos criterios de rexistro e valoración.

Na disposición adicional única declárase a posibilidade de utilizar as táboas de falecemento GKM-95 e GKF-95 e as táboas de supervivencia GRM-95 e GMF-95 mentres a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións non declare a validez doutras táboas que cumpran co previsto no artigo 34 do Regulamento de ordenación e supervisión dos seguros privados, aprobado polo Real decreto 2486/1998, do 20 de novembro.

As disposicións transitorias primeira e segunda configuran un réxime transitorio para as modificacións en contas individuais moi similar ao previsto para as contas consolidadas no Real decreto 1159/2010, do 17 de setembro, polo que se aproban as Normas para a formulación de contas anuais consolidadas. Así, prohibese a aplicación retroactiva dos cambios incluídos no Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, salvo que as empresas opten por presentar información comparativa adaptada aos novos criterios, caso en que as operacións realizadas no exercicio comparativo se mostrarán aplicando os novos criterios.

Este real decreto foi obxecto de informe pola Xunta Consultiva de Seguros e Fondos de Pensións e polo Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas.

Na súa virtude, por proposta da vicepresidenta segunda do Goberno e ministra de Economía e Facenda, de acordo co Consello de Estado e coa deliberación previa do Consello de Ministros na súa reunión do día 23 de decembro de 2010,

DISPOÑO:

Artigo único. *Modificación do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo.*

O Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, queda modificado como segue:

Un. Modifícanse os números 2.5.1 e 2.7 da norma de rexistro e valoración 8.ª (instrumentos financeiros), incluída na segunda parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactado como segue:

«2.5.1 Valoración inicial.

Os investimentos no patrimonio de empresas do grupo, multigrupo e asociadas valoraranse inicialmente ao custo, que equivalerá ao valor razoable da contraprestación entregada máis os custos de transacción que lles sexan directamente atribuíbles, debéndose aplicar, de ser o caso, en relación coas empresas do grupo, o criterio incluído no número 2 da norma 20.ª relativa a operacións entre empresas do grupo e os criterios para determinar o custo da combinación establecidos no número 2.3 da norma 18.ª sobre combinacións de negocios.

Non obstante, de existir un investimento anterior á súa cualificación como empresa do grupo, multigrupo ou asociada, considerarase como custo do dito investimento o valor contable que debería ter esta inmediatamente antes de que a empresa pase a ter esa cualificación. De ser o caso, os axustes valorativos previos asociados co dito investimento contabilizados directamente no patrimonio neto manteranse neste ata que se produza algunha das circunstancias descritas no número 2.5.3 seguinte.

Formará parte da valoración inicial o importe dos dereitos preferentes de subscripción e similares que, de ser o caso, se tivesen adquirido.»

«2.7 Reclasificación de activos financeiros.

A entidade, como regra xeral, non poderá reclasificar ningún activo financeiro incluído inicialmente na categoría de mantidos para negociar ou a valor razoable con cambios na conta de perdas e ganancias a outras categorías, nin destas a aquelas, salvo cando proceda cualificar o activo como investimento no patrimonio de entidades do grupo, multigrupo ou asociadas.

Malia o anterior, poderanse realizar as seguintes reclasificacións cos seguintes requisitos:

a) Os activos financeiros valorados ao valor razoable con cambios en resultados, excluídos os derivados, ás categorías de “activos financeiros dispoñibles para a venda” ou “investimentos mantidos ata o vencemento”, sempre que concorran circunstancias excepcionais e resultasen incluíbles nas ditas categorías no momento do recoñecemento inicial. Para estes efectos, entenderase por circunstancias excepcionais aquelas que xorden dun evento illado, alleo ao control da entidade, que é inusual e altamente improbable que se repita nun futuro previsible.

b) Os activos financeiros valorados ao valor razoable con cambios en resultados, excluídos os derivados, á categoría de “préstamos e partidas a cobrar”, sempre que estes tivesen resultado incluíbles na categoría de “préstamos e partidas a cobrar” no momento do recoñecemento inicial e a entidade teña a intención e a capacidade de conservalos en carteira nun futuro previsible ou ata o vencemento.

Os activos financeiros asignados na categoría de “activos financeiros dispoñibles para a venda” poderanse reclasificar á categoría de “préstamos e partidas a cobrar”,

sempre que estes tivesen resultado incluíbles na categoría de “préstamos e partidas a cobrar” no momento do recoñecemento inicial e a entidade teña a intención e a capacidade de conservalos en carteira nun futuro previsible ou ata o vencemento.

Se se reclasifican activos financeiros valorados ao valor razoable con cambios en resultados ás categorías de “activos financeiros dispoñibles para a venda”, “investimentos mantidos ata o vencemento” ou “préstamos e partidas a cobrar”, ou ben se tivesen reclasificado activos financeiros asignados á categoría de “activos financeiros dispoñibles para a venda” á categoría de “préstamos e partidas a cobrar”, o seu valor razoable na data da reclasificación converterase no seu novo custo ou custo amortizado, non revertendo ningunha perda ou ganancia que tivese sido recoñecida con carácter previo á reclasificación na conta de resultados ou no patrimonio neto. As diferenzas recoñecidas a través do patrimonio neto recoñeceranse na conta de resultados atendendo ao vencemento dos activos:

1. Se o activo financeiro conta con vencemento fixo, durante a vida residual do investimento ata o seu vencemento, conforme o tipo de xuro efectivo e, anticipadamente, en caso de deterioración de valor.

2. Se o activo financeiro carece de vencemento fixo, no momento do seu alleamento ou disposición por outra vía e, anticipadamente, en caso de deterioración de valor.

A data da reclasificación será aquela en que a entidade proceda a reasignar os activos previamente clasificados unha vez cumpridos os requisitos exixidos.

Nos casos en que se tivese procedido a reclasificar activos financeiros valorados ao valor razoable con cambios en resultados ás categorías de “activos financeiros dispoñibles para a venda”, “investimentos mantidos ata o vencemento” ou “préstamos e partidas a cobrar”, ou ben se tivesen reclasificado activos financeiros asignados á categoría de “activos financeiros dispoñibles para a venda” á categoría de “préstamos e partidas a cobrar”, non se poderán volver reclasificar aqueles ás categorías ás que inicialmente tivesen sido asignados.

Non se poderá clasificar ou ter clasificado ningún activo financeiro na categoría de investimentos mantidos ata o vencemento se no exercicio a que se refiren as contas anuais ou nos dous precedentes se venderon ou reclasificaron activos incluídos nesta categoría por un importe que non sexa insignificante en relación co importe total da categoría de investimentos mantidos ata o vencemento, salvo aqueles que correspondan a vendas ou reclasificacións:

- a) Moi próximas ao vencemento, ou
- b) Que ocorreron cando a entidade cobrou practicamente todo o principal, ou
- c) Atribuibles a un suceso illado, fóra do control da entidade, non recorrente e que razoablemente non podía ter sido anticipado pola entidade.

Entenderase por sucesos illados alleos ao control da entidade, entre outros, os seguintes sucesos:

- a) Unha deterioración significativa na solvencia do emisor.
- b) Cambios nos requirimentos de capitais económicos ou nos límites de diversificación e dispersión dos activos.
- c) Rescates de pólizas que excedan das estimacións de rescates realizadas pola entidade baseándose nas proxeccións que consideren a súa experiencia nos 5 últimos exercicios e a realidade de variables financeiras observables nos mercados.

Cando deixe de ser apropiada a clasificación dun activo financeiro como investimento mantido ata o vencemento, como consecuencia dun cambio na intención ou na capacidade financeira da entidade ou pola venda ou reclasificación dun importe que non sexa insignificante segundo o disposto anteriormente, o dito activo, xunto co resto de activos financeiros da categoría de investimentos mantidos

ata o vencemento, reclasificarase á categoría de dispoñibles para a venda e valorarase polo seu valor razoable. A diferenza entre o importe polo que figure rexistrado e o seu valor razoable recoñecerase directamente no patrimonio neto da entidade e aplicaranse as regras relativas aos activos dispoñibles para a venda.

Se, como consecuencia dun cambio na intención ou na capacidade financeira da entidade, ou se, pasados dous exercicios completos desde a reclasificación dun activo financeiro da categoría de investimento mantido ata o vencemento á de dispoñible para a venda, se reclasificar un activo financeiro na categoría de investimento mantido ata o vencemento, o valor contable do activo financeiro nesa data converterase no seu novo custo amortizado. Calquera perda ou ganancia procedente dese activo que previamente se tivese recoñecido directamente no patrimonio neto manterase neste e recoñecerase na conta de perdas e ganancias ao longo da vida residual do investimento mantido ata o vencemento, utilizando o método do tipo de xuro efectivo.

Cando o investimento no patrimonio dunha entidade do grupo, multigrupo ou asociada deixe de ter tal cualificación, o investimento que, de ser o caso, se mantexa nesa entidade valorarase de acordo coas regras aplicables aos activos financeiros dispoñibles para a venda».

Dous. Modifícanse os números 2.2, 2.3 e 4 da norma de rexistro e valoración 12.ª (impostos sobre beneficios), incluída na segunda parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que quedan redactados como segue:

«2.2 Pasivos por imposto diferido.

En xeral, recoñecerase un pasivo por imposto diferido por todas as diferenzas temporarias impositivas, a menos que estas xurdisen:

- a) Do recoñecemento inicial dun fondo de comercio. Non obstante, os pasivos por imposto diferido relacionados cun fondo de comercio rexistraranse sempre que non xurdisen do seu recoñecemento inicial.
- b) Do recoñecemento inicial dun activo ou pasivo nunha transacción que non é unha combinación de negocios e ademais non afectou nin o resultado contable nin a base impositiva do imposto.

2.3 Activos por imposto diferido.

De acordo co principio de prudencia, só se recoñecerán activos por imposto diferido na medida en que resulte probable que a empresa dispoña de ganancias fiscais futuras que permitan a aplicación destes activos.

Sempre que se cumpra a condición anterior, recoñecerase un activo por imposto diferido nos supostos seguintes:

- a) Polas diferenzas temporarias deducibles;
- b) Polo dereito a compensar en exercicios posteriores as perdas fiscais;
- c) Polas deducións e outras vantaxes fiscais non utilizadas que queden pendentes de aplicar fiscalmente.

Sen prexuízo do anterior, non se recoñecerá un activo por imposto diferido cando a diferenza temporaria deducible xurdise polo recoñecemento inicial dun activo ou pasivo nunha transacción que non sexa unha combinación de negocios e ademais non afectou nin o resultado contable nin a base impositiva do imposto.

Na data de peche de cada exercicio, a empresa reconsiderará os activos por imposto diferido recoñecidos e aqueles que non recoñecese anteriormente. Nese momento, a empresa dará de baixa un activo recoñecido anteriormente se xa non resulta probable a súa recuperación, ou rexistrará calquera activo desta natureza

non recoñecido anteriormente, sempre que resulte probable que a empresa dispoña de ganancias fiscais futuras en contía suficiente que permitan a súa aplicación.»

«4. Gasto (ingreso) por imposto sobre beneficios.

O gasto (ingreso) por imposto sobre beneficios do exercicio comprenderá a parte relativa ao gasto (ingreso) polo imposto corrente e a parte correspondente ao gasto (ingreso) polo imposto diferido.

O gasto ou o ingreso por imposto corrente corresponderase coa cancelación das retencións e pagamentos á conta, así como co recoñecemento dos pasivos e activos por imposto corrente.

O gasto ou o ingreso por imposto diferido corresponderase co recoñecemento e a cancelación dos pasivos e activos por imposto diferido, así como, de ser o caso, polo recoñecemento e imputación á conta de perdas e ganancias do ingreso directamente imputado ao patrimonio neto que poida resultar da contabilización daquelas deducións e outras vantaxes fiscais que teñan a natureza económica de subvención.

Tanto o gasto ou o ingreso por imposto corrente como diferido se inscribirán na conta de perdas e ganancias. Non obstante, nos seguintes casos os activos e pasivos por imposto corrente e diferido terán como contrapartida as que a continuación se indican:

a) De se relacionaren cunha transacción ou suceso que se tivese recoñecido directamente nunha partida do patrimonio neto, recoñeceranse con cargo ou aboamento á dita partida.

b) Se tivesen xurdido a causa dunha combinación de negocios, recoñeceranse como os demais elementos patrimoniais do negocio adquirido, salvo que constitúan activos ou pasivos da adquirente, caso en que o seu recoñecemento ou baixa non formará parte da combinación de negocios. O gasto por imposto corrente que se poña de manifesto como consecuencia da anulación da participación previa na sociedade adquirida inscribírase na conta de perdas e ganancias.

Cando a modificación da lexislación tributaria ou a evolución da situación económica da empresa desen lugar a unha variación no importe dos pasivos e activos por imposto diferido, os ditos axustes constituirán un ingreso ou gasto, segundo corresponda, por imposto diferido, na conta de perdas e ganancias, excepto na medida en que se relacionen con partidas que, por aplicación das normas deste Plan xeral de contabilidade, deberon ser previamente cargadas ou aboadas directamente a patrimonio neto, caso en que se imputarán directamente neste.

No caso de combinacións de negocios, cando na contabilización inicial da combinación non se recoñeceron separadamente activos por imposto diferido da empresa adquirida, por non cumpriren os criterios de recoñecemento, e posteriormente proceda recoñecer os ditos activos, actuarase da forma seguinte:

a) Os activos por imposto diferido que se recoñezan dentro do período de valoración a que fai referencia o número 2.6 da norma de rexistro e valoración sobre combinacións de negocios, e que procedan de nova información sobre feitos e circunstancias que existían na data de adquisición, reducirán, de ser o caso, o importe en libros do fondo de comercio relacionado con esa adquisición. Se o importe en libros dese fondo de comercio é nulo, calquera activo por imposto diferido deberá recoñecerse como un axuste á diferenza negativa.

b) Os activos por imposto diferido que se recoñezan despois do citado período de valoración, ou dentro do período de valoración pero que traian causa de feitos ou circunstancias que non existían na data de adquisición, non darán lugar a axustes no importe en libros do fondo de comercio ou da diferenza negativa, debendo recoñecerse en resultados ou, se a norma o require, directamente no patrimonio neto.

No caso particular dunha empresa en que todas as diferenzas temporarias ao inicio e peche do exercicio fosen orixinadas por diferenzas temporais entre a base imponible e o resultado contable antes de impostos, o gasto (ingreso) por imposto diferido poderase valorar directamente mediante a suma alxébrica das cantidades seguintes, cada unha co signo que corresponda:

- a) os importes que resulten de aplicar o tipo de gravame apropiado ao importe de cada unha das diferenzas indicadas, recoñecidas ou aplicadas no exercicio, e ás bases impositibles negativas a compensar en exercicios posteriores, recoñecidas ou aplicadas no exercicio;
- b) os importes das deducións e outras vantaxes fiscais pendentes de aplicar en exercicios posteriores, recoñecidas ou aplicadas no exercicio, así como, de ser o caso, polo recoñecemento e imputación á conta de perdas e ganancias do ingreso directamente imputado ao patrimonio neto que poida resultar da contabilización daquelas deducións e outras vantaxes fiscais na cota do imposto que teñan unha natureza económica asimilable ás subvencións;
- c) os importes derivados de calquera axuste valorativo dos pasivos ou activos por imposto diferido, normalmente por cambios nos tipos de gravame ou das circunstancias que afectan a eliminación ou recoñecemento posteriores de tales pasivos ou activos.

Tamén neste caso particular, o gasto (ingreso) total polo imposto sobre beneficios comprenderá a parte relativa ao imposto corrente e a parte correspondente ao imposto diferido calculado de acordo co expresado neste caso.»

Tres. Modifícase a norma de rexistro e valoración 18.ª (combinacións de negocios) incluída na segunda parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«18.ª Combinacións de negocios.

1. Ámbito e normas de aplicación.

Esta norma regula a forma en que as empresas deben contabilizar as combinacións de negocios nas que participen, entendidas como aquelas operacións en que unha empresa adquire o control dun ou varios negocios.

Para efectos desta norma, un negocio é un conxunto integrado de actividades e activos susceptibles de seren dirixidos e xestionados co propósito de proporcionar un rendemento, menores custos ou outros beneficios económicos directamente aos seus propietarios ou partícipes, e control é o poder de dirixir as políticas financeira e de explotación dun negocio coa finalidade de obter beneficios económicos das súas actividades.

Para cada transacción, a empresa deberá determinar se se trata dunha combinación de negocios conforme a definición do parágrafo anterior; en particular, se o conxunto de elementos patrimoniais adquiridos constitúe un negocio. En caso contrario, non será de aplicación o método de adquisición salvo naquilo en que non se opoña ao previsto na correspondente norma de rexistro e valoración, debéndose contabilizar a transacción como unha adquisición de activos e, de ser o caso, asunción de pasivos, de acordo co que para tal efecto dispoña a citada norma. Neste suposto, o custo da transacción deberase distribuír entre os activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos, sobre a base dos seus valores razoables relativos. Estas operacións non darán lugar a un fondo de comercio nin a unha diferenza negativa, nos termos regulados no número 2.5 desta norma.

As combinacións de negocios, en función da forma xurídica empregada, pódense orixinar como consecuencia:

- a) Da fusión ou escisión de varias empresas.

b) Da adquisición de todos os elementos patrimoniais dunha empresa ou dunha parte que constituía un ou máis negocios.

c) Da adquisición das accións ou participacións no capital dunha empresa, incluíndo as recibidas en virtude dunha achega que non sexa en diñeiro na constitución dunha sociedade ou posterior ampliación de capital.

d) Doutras operacións ou sucesos cuxo resultado é que unha empresa, que posúe ou non previamente participación no capital dunha sociedade, adquiere o control sobre esta última sen realizar un investimento.

Nas combinacións de negocios a que se refiren as alíneas a) e b) anteriores, deberase aplicar o método de adquisición descrito no número seguinte desta norma.

Nas combinacións de negocios a que se refiren as alíneas c) e d) anteriores, a empresa investidora, nas súas contas anuais individuais, valorará o investimento no patrimonio doutras empresas do grupo conforme o previsto para as ditas empresas no número 2.5 da norma relativa a instrumentos financeiros. Nas contas anuais consolidadas, estas combinacións de negocios contabilizaranse de acordo co que dispoñan as normas de consolidación aplicables.

Salvo nos supostos de adquisición inversa, definida no último parágrafo do número 2.1, e as operacións entre empresas do grupo, as empresas adquiridas que se extingan ou escindan nunha combinación de negocios deberán rexistrar o traspaso dos activos e pasivos integrantes do negocio transmitido cancelando as correspondentes partidas do balance e recoñecendo o resultado da operación na conta de perdas e ganancias, por diferenza entre o valor en libros do negocio transmitido e o valor razoable da contraprestación recibida a cambio, neta dos custos de transacción. Nos supostos de adquisición inversa, a citada diferenza contabilizarase como un ingreso ou gasto na conta de perdas e ganancias da empresa absorbente ou beneficiaria adquirida, sen prexuízo da súa posterior eliminación de acordo co disposto no número 2.2.

2. Método de adquisición.

O método de adquisición supón que a empresa adquirente contabilizará, na data de adquisición, os activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos nunha combinación de negocios, así como, de ser o caso, o correspondente fondo de comercio ou diferenza negativa. A partir da dita data rexistraranse os ingresos e gastos, así como os fluxos de tesouraría que correspondan de acordo co disposto no número 2.2 desta norma.

En particular, a aplicación do método de adquisición require:

- a) Identificar a empresa adquirente;
- b) Determinar a data de adquisición;
- c) Cuantificar o custo da combinación de negocios;
- d) Recoñecer e valorar os activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos; e
- e) Determinar o importe do fondo de comercio ou da diferenza negativa.

A valoración dos activos e pasivos da empresa adquirente non se verá afectada pola combinación nin se recoñecerán activos ou pasivos como consecuencia desta.

2.1 Empresa adquirente.

Empresa adquirente é aquela que obtén o control sobre o negocio ou negocios adquiridos. Para os efectos desta norma, considerarase tamén empresa adquirente a parte dunha empresa que, como consecuencia da combinación, se escinde da entidade en que se integraba e obtén o control sobre outro ou outros negocios.

Cando, como consecuencia dunha operación de fusión, escisión ou achega en cousa distinta a diñeiro, se constitúa unha nova empresa, identificarase como empresa adquirente unha das empresas que participen na combinación e que existían con anterioridade a esta.

Para identificar a empresa que adquire o control, atenderase á realidade económica e non só á forma xurídica da combinación de negocios.

Aínda que, como regra xeral, se considerará como empresa adquirente a que entregue unha contraprestación a cambio do negocio ou negocios adquiridos, para determinar que empresa é a que obtén realmente o control tamén se tomarán en consideración, entre outros, os seguintes criterios:

a) Se a combinación der lugar a que os socios ou propietarios dunha das empresas ou negocios que se combinan reteñan ou reciban a maioría dos dereitos de voto na entidade combinada ou teñan a facultade de elixir, nomear ou separar a maioría dos membros do órgano de administración da entidade combinada, ou ben representen a maioría das participacións minoritarias con voto na entidade combinada se actúan de forma organizada sen que outro grupo de propietarios teña unha participación de voto significativa, a adquirente será xeralmente a dita empresa.

b) Se a combinación der lugar a que os socios ou propietarios dunha das empresas ou negocios que se combinan teña a facultade de designar o equipo de dirección do negocio combinado, a dita empresa será normalmente a adquirente.

c) Se o valor razoable dunha das empresas ou negocios é significativamente maior que o do outro ou outros que interveñen na operación, a empresa adquirente normalmente será a de maior valor razoable.

d) A sociedade adquirente adoita ser aquela que paga unha prima sobre o valor razoable dos instrumentos de patrimonio das restantes sociedades que se combinan.

Se na combinación de negocios participan máis de dúas empresas ou negocios, consideraranse outros factores, tales como cal é a empresa que iniciou a combinación ou se o volume de activos, ingresos ou resultados dunha das empresas ou negocios que se combinan é significativamente maior que o dos outros.

Para formar un xuízo sobre cal é a empresa adquirente, considerarase de forma preferente o criterio incluído na alínea a), ou, no seu defecto, o recollido na alínea b).

Pode suceder que, como consecuencia da aplicación dos criterios anteriores, o negocio adquirido sexa o da sociedade absorbente, da beneficiaria ou da que realiza a ampliación de capital. Para os efectos desta norma, estas operacións denomínanse adquisicións inversas, debéndose ter en conta os criterios incluídos nas Normas para a formulación das contas anuais consolidadas que desenvolven o Código de comercio, coas necesarias adaptacións por razón do suxeito que informa.

2.2 Data de adquisición.

A data de adquisición é aquela en que a empresa adquirente adquire o control do negocio ou negocios adquiridos.

Nos supostos de fusión ou escisión, con carácter xeral, a dita data será a de celebración da xunta de accionistas ou órgano equivalente da empresa adquirida en que se aprobe a operación, sempre que o acordo sobre o proxecto de fusión ou escisión non conteña un pronunciamento expreso sobre a asunción de control do negocio pola adquirente nun momento posterior.

Sen prexuízo do anterior, as obrigas rexistras previstas no artigo 28.2 do Código de comercio manteranse na sociedade adquirida ou escindida ata a data de inscrición da fusión ou escisión no Rexistro Mercantil. Nesta data, data de inscrición, a sociedade adquirente recoñecerá os efectos retroactivos da fusión ou escisión a partir da data de adquisición, circunstancia que, pola súa vez, motivará o correspondente axuste no libro diario da sociedade adquirida ou escindida para dar

de baixa as operacións realizadas desde a data de adquisición. Unha vez inscrita a fusión ou escisión, a adquirente recoñecerá os elementos patrimoniais do negocio adquirido, aplicando os criterios de recoñecemento e valoración recollidos no número 2.4 desta norma.

Nas adquisicións inversas, os efectos contables da fusión ou escisión deben mostrar o fondo económico da operación. Polo tanto, na data de inscrición, os ingresos e gastos do negocio adquirido, é dicir, a adquirente legal, xerados ata a data de adquisición, deberán contabilizarse contra a conta prima de emisión ou asunción, e os ingresos e gastos da empresa adquirente lucirán nas contas anuais da sociedade absorbente ou beneficiaria da escisión desde o inicio do exercicio económico.

En calquera caso, a eficacia da fusión ou escisión quedará supeditada á inscrición da nova sociedade ou, de ser o caso, á inscrición da absorción ou escisión e, polo tanto, a obriga de formular contas anuais subsiste ata a data en que as sociedades que participan na fusión ou escisión se extingan, co contido que delas proceda de acordo co exposto anteriormente e as precisións que se realizan a continuación. En particular, serán de aplicación as seguintes regras:

a) Se a data de peche do exercicio social das sociedades que participan na operación se sitúa no período que media entre a data de adquisición do control e a inscrición rexistral da nova sociedade ou, de ser o caso, da absorción ou escisión, as súas contas anuais recollerán os efectos contables da fusión ou escisión desde a data de adquisición, sempre que a inscrición se producise antes de que finalice o prazo previsto na lexislación mercantil para formular contas anuais.

Nestes casos, a sociedade adquirente recollerá nas súas contas anuais os ingresos e gastos e os fluxos de efectivo correspondentes á sociedade adquirida desde a data de adquisición, así como os seus activos e pasivos identificables de acordo co número 2.4 desta norma. A sociedade adquirida recollerá nas súas contas anuais os ingresos e gastos e os fluxos de efectivo anteriores á data de adquisición e dará de baixa do balance, con efectos contables na dita data, a totalidade dos seus activos e pasivos.

No suposto xeral en que a fusión ou escisión se inicie e complete no mesmo exercicio económico, serán de aplicación estes mesmos criterios.

b) Polo contrario, se a data de inscrición é posterior ao prazo previsto na lexislación mercantil para formular contas anuais, estas non recollerán os efectos da retrocesión a que fai referencia o parágrafo terceiro deste número. En consecuencia, a sociedade adquirente non mostrará nestas contas anuais os activos, pasivos, ingresos, gastos e fluxos de efectivo da adquirida, sen prexuízo da información que sobre o proceso de fusión ou escisión se debe incluír na memoria das sociedades que interveñen na operación.

Unha vez inscrita a fusión ou escisión, a sociedade adquirente deberá mostrar os efectos contables da retrocesión, circunstancia que motivará o correspondente axuste na información comparativa do exercicio anterior.

c) Nas adquisicións inversas, os criterios incluídos nas alíneas anteriores aplicaranse da seguinte forma:

c₁) No suposto descrito na alínea a), as contas anuais da sociedade adquirente legal non incluírán os ingresos e gastos xerados ata a data de adquisición, sen prexuízo da obriga de informar na memoria sobre o seu importe e natureza. A sociedade adquirente, absorbida legal, non formulará contas anuais na medida en que os seus activos e pasivos, así como os seus ingresos, gastos e fluxos de efectivo desde o inicio do exercicio económico deberán lucir nas contas anuais da sociedade adquirida, absorbente legal.

c₂) No suposto descrito na alínea b), as sociedades que interveñen na operación non recollerán os efectos da retrocesión descritos no parágrafo cuarto deste número. Unha vez inscrita a fusión ou escisión, a sociedade absorbente legal mostrará os

citados efectos de acordo co indicado na alínea c.1), circunstancia que motivará o correspondente axuste na información comparativa do exercicio anterior

Estas regras tamén serán aplicables para o caso da cesión global de activos e pasivos, coas necesarias adaptacións.

2.3 Custo da combinación de negocios.

O custo dunha combinación de negocios para a empresa adquirente virá determinado pola suma de:

a) Os valores razoables, na data de adquisición, dos activos entregados, os pasivos incorridos ou asumidos e os instrumentos de patrimonio emitidos pola adquirente. Non obstante, cando o valor razoable do negocio adquirido sexa máis fiable, utilizarase este para estimar o valor razoable da contrapartida entregada.

b) O valor razoable de calquera contraprestación continxente que dependa de eventos futuros ou do cumprimento de certas condicións, que se deberá rexistrar como un activo, un pasivo ou como patrimonio neto de acordo coa súa natureza, salvo que a contraprestación der lugar ao recoñecemento dun activo continxente que motive o rexistro dun ingreso na conta de perdas e ganancias, caso en que o tratamento contable do citado activo se deberá axustar ao previsto no número 2.4.c.4) desta norma.

En ningún caso formarán parte do custo da combinación os gastos relacionados coa emisión dos instrumentos de patrimonio ou dos pasivos financeiros entregados a cambio dos elementos patrimoniais adquiridos, que se contabilizarán de acordo co disposto na norma relativa a instrumentos financeiros.

Os restantes honorarios aboados a asesores legais ou a outros profesionais que interveñan na operación contabilizaranse como un gasto na conta de perdas e ganancias. En ningún caso se incluírán no custo da combinación os gastos xerados internamente por estes conceptos, nin tampouco os incorridos pola entidade adquirida relacionados coa combinación.

Con carácter xeral e salvo que exista unha valoración máis fiable, o valor razoable dos instrumentos de patrimonio ou dos pasivos financeiros emitidos que se entreguen como contraprestación nunha combinación de negocios será o seu prezo cotizado se os ditos instrumentos están admitidos a cotización nun mercado activo. De non o estaren, no caso particular da fusión e escisión, o dito importe será o valor atribuído ás accións ou participacións da empresa adquirente para os efectos de determinar a correspondente ecuación de troco.

Cando o valor contable dos activos entregados pola adquirente como contraprestación non coincida co seu valor razoable, de ser o caso, recoñecerase na conta de perdas e ganancias o correspondente resultado de acordo co establecido ao respecto na norma sobre permutas do inmovilizado material.

2.4 Recoñecemento e valoración dos activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos.

Na data de adquisición, os activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos recoñeceranse e valoraranse aplicando os seguintes criterios:

a) Criterio de recoñecemento.

1. Os activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos deben cumprir a definición de activo ou pasivo incluída no marco conceptual da contabilidade e ser parte do que a adquirente e a adquirida intercambian na combinación de negocios, con independencia de que algúns destes activos e pasivos non fosen previamente recoñecidos nas contas anuais da empresa adquirida ou á que pertencese o negocio adquirido por non cumpriren os criterios de recoñecemento nas ditas contas anuais.

En particular, se na data de adquisición o negocio adquirido mantén un contrato de arrendamento operativo, do que é arrendatario en condicións favorables ou desfavorables respecto ás condicións de mercado, a empresa adquirente debe recoñecer, respectivamente, un inmovilizado intanxible ou unha provisión.

2. Na data de adquisición, a adquirente clasificará ou designará os activos identificables adquiridos e pasivos asumidos de acordo co disposto nas restantes normas de rexistro e valoración, considerando os acordos contractuais, condicións económicas, criterios contables e de explotación e outras condicións pertinentes que existan na dita data.

Non obstante, por excepción ao previsto no parágrafo anterior, a clasificación dos contratos de arrendamento e outros de natureza similar realizarase sobre a base das condicións contractuais e outras circunstancias existentes ao comezo destes ou, se as condicións foron modificadas de forma que cambiarían a súa clasificación, na data da dita modificación, que pode ser a de adquisición.

b) Criterio de valoración.

A adquirente valorará os activos identificables adquiridos e os pasivos asumidos aos seus valores razoables na data de adquisición, sempre que os ditos valores se poidan determinar con suficiente fiabilidade.

c) Excepcións aos criterios de recoñecemento e valoración.

Malia o anterior, no recoñecemento e valoración dos activos identificables adquiridos e pasivos asumidos que a continuación se relacionan, teranse en conta as seguintes regras:

1. Os activos non correntes que sexan clasificados pola adquirente como mantidos para a venda valoraranse de acordo co establecido ao respecto na norma sobre activos non correntes e grupos alleables de elementos mantidos para a venda.

2. Os activos e pasivos por imposto diferido recoñeceranse e valoraranse de acordo co disposto na norma relativa a impostos sobre beneficios.

3. Os activos e pasivos asociados a retribucións a longo prazo ao persoal de prestación definida contabilizaranse, na data de adquisición, polo valor actual das retribucións comprometidas menos o valor razoable dos activos afectos aos compromisos cos que se liquidarán as obrigas.

O valor actual das obrigas incluírá en todo caso os custos dos servizos pasados que procedan de cambios nas prestacións ou da introdución dun plan, antes da data de adquisición, así como as ganancias e perdas actuariais que xurdisen antes da citada data.

4. No caso de que o rexistro dun inmovilizado intanxible identificado cuxa valoración, que non pode ser calculada por referencia a un mercado activo, implique a contabilización dun ingreso na conta de perdas e ganancias, de acordo co previsto no número 2.5 desta norma, o dito activo valorarase deducindo a diferenza negativa, inicialmente calculada, do importe do seu valor razoable. Se o importe da dita diferenza negativa é superior ao valor total do inmovilizado intanxible, o dito activo non deberá ser rexistrado.

5. Se o adquirente recibe un activo como indemnización fronte a algunha continxencia ou incerteza relacionada coa totalidade ou con parte dun activo ou pasivo específico, recoñecerá e valorará o activo no mesmo momento e de forma consistente co elemento que xere a citada continxencia ou incerteza.

6. A adquirente valorará un dereito readquirido recoñecido como un inmovilizado intanxible sobre a base do período contractual que reste ata a súa finalización, con independencia de que un terceiro considere na determinación do seu valor razoable as posibles renovacións contractuais.

7. No caso de que o negocio adquirido incorpore obrigas cualificadas como contingencias, a empresa adquirente recoñecerá como pasivo o valor razoable de asumir tales obrigas, sempre e cando o dito pasivo sexa unha obriga presente que xurda de sucesos pasados e o seu valor razoable poida ser medido con suficiente fiabilidade, aínda que non sexa probable que para liquidar a obriga se vaia producir unha saída de recursos que incorporen beneficios económicos.

2.5 Determinación do importe do fondo de comercio ou da diferenza negativa.

O exceso, na data de adquisición, do custo da combinación de negocios sobre o valor dos activos identificables adquiridos menos o dos pasivos asumidos nos termos recollidos no número anterior recoñecerase como un fondo de comercio.

Ao fondo de comercio seranlle de aplicación os criterios contidos na norma relativa a normas particulares sobre o inmovilizado intanxible.

No suposto excepcional de que o valor dos activos identificables adquiridos menos o dos pasivos asumidos for superior ao custo da combinación de negocios, o exceso contabilizarase na conta de perdas e ganancias como un ingreso.

Non obstante, antes de recoñecer o citado ingreso, a empresa avaliará novamente se identificou e valorou correctamente tanto os activos identificables adquiridos e pasivos asumidos como o custo da combinación. Se no proceso de identificación e valoración xorden activos de carácter contingente ou elementos do inmovilizado intanxible para os que non exista un mercado activo, non serán obxecto de recoñecemento co límite da diferenza negativa anteriormente indicada.

2.6 Contabilidade provisoria.

Se na data de peche do exercicio en que se produciu a combinación de negocios non se puider concluír o proceso de valoración necesario para aplicar o método de adquisición, as contas anuais elaboraranse utilizando valores provisorios.

Os valores provisorios serán axustados no período necesario para obter a información requirida para completar a contabilización inicial (en diante, período de valoración). O dito período en ningún caso será superior a un ano desde a data de adquisición.

En calquera caso, os axustes aos valores provisorios unicamente incorporarán información relativa aos feitos e circunstancias que existían na data de adquisición e que, de teren sido coñecidos, terían afectado os importes recoñecidos na dita data.

Algúns cambios no valor razoable dunha contraprestación contingente que recoñeza a adquirente despois da data de adquisición poden ser o resultado de información adicional que a adquirente obteña despois desa data sobre feitos e circunstancias que existían na data de adquisición. Estes cambios son axustes do período de valoración. Por exemplo, se se pacta unha contraprestación contingente en función dos beneficios que se obteñan nos próximos tres exercicios, na data de adquisición a empresa adquirente deberá calcular a mellor estimación do citado importe, que será axustado un ano máis tarde considerando a información existente nesa data sobre os resultados da entidade.

Non obstante, os cambios na contraprestación contingente que procedan de sucesos ocorridos tras a data de adquisición, tales como alcanzar un prezo por acción determinado ou un fito concreto nun proxecto de investigación e desenvolvemento, non son axustes do período de valoración.

Os axustes que se recoñezan para completar a contabilización inicial realizaranse de forma retroactiva, é dicir, de forma tal que os valores resultantes sexan os que derivarían de ter tido inicialmente a información que se incorpora. Por tanto:

a) Os axustes ao valor inicial dos activos identificables e pasivos asumidos consideraranse realizados na data de adquisición.

b) O valor do fondo de comercio ou da diferenza negativa corríxase, con efectos desde a data de adquisición, por un importe igual ao axuste que se realiza ao valor inicial dos activos identificables e pasivos asumidos ou ao custo da combinación.

c) A información comparativa incorporará os axustes.

Transcorrido o período mencionado neste número, só se practicarán axustes ás valoracións iniciais cando proceda corrír erros conforme o establecido na norma relativa a cambios en criterios contables, erros e estimacións contables. As restantes modificacións que se produzan con posterioridade recoñeceranse como cambios nas estimacións segundo o sinalado na citada norma relativa a cambios en criterios contables, erros e estimacións contables.

2.7 Combinacións de negocios realizadas por etapas.

As combinacións de negocios realizadas por etapas son aquelas en que a empresa adquirente obtén o control da adquirida mediante varias transaccións independentes realizadas en datas diferentes.

Nestes casos, o fondo de comercio ou diferenza negativa obterase por diferenza entre os seguintes importes:

a) O custo da combinación de negocios, máis o valor razoable na data de adquisición de calquera investimento previa da empresa adquirente na adquirida, e

b) O valor dos activos identificables adquiridos menos o dos pasivos asumidos nos termos recollidos no número 2.4.

Calquera beneficio ou perda que xurda como consecuencia da valoración a valor razoable na data en que se obtén o control da participación previa da adquirente na adquirida recoñecerase na conta de perdas e ganancias. Se, con anterioridade, o investimento na participada se valorou polo seu valor razoable, os axustes de valoración pendentes de seren imputados ao resultado do exercicio transferiranse á conta de perdas e ganancias.

Presúmese que o custo da combinación de negocios é o mellor referente para estimar o valor razoable na data de adquisición, de calquera participación previa na empresa adquirida. En caso de evidencia en contrario, utilizaranse outras técnicas de valoración para determinar o valor razoable da citada participación.

2.8 Rexistro e valoración das transaccións separadas.

Adquirente e adquirida poden ter unha relación previa á combinación de negocios ou poden iniciar un acordo separado da combinación de negocios de forma simultánea a esta. En ambos os casos, a adquirente identificará as transaccións separadas que non formen parte da combinación de negocios, que se deberán contabilizar de acordo co previsto na correspondente norma de rexistro e valoración, e orixinar, de ser o caso, un axuste no custo da combinación.

Unha transacción formalizada por ou en nome da adquirente ou que beneficia principalmente a adquirente ou a entidade combinada, en lugar de a adquirida (ou os seus anteriores propietarios) antes da combinación, constituirá probablemente unha transacción separada. En particular, son exemplos de transaccións separadas nas que o método de adquisición se debe exceptuar:

a) A cancelación de relacións preexistentes entre a adquirente e a adquirida.

Naquelas ocasións en que exista unha relación previa entre adquirente e adquirida, de carácter contractual ou non, a empresa adquirente recoñecerá un beneficio ou perda pola cancelación da mencionada relación previa cuxo importe se determinará como segue:

1.1 Se a relación previa non for de carácter contractual (por exemplo, un litixio), polo seu valor razoable; e

1.2 Se a relación preexistente for de carácter contractual, polo menor do:

- i) importe polo que o contrato é favorable ou desfavorable para a adquirente en relación coas condicións de mercado.
- ii) importe de calquera cláusula de liquidación establecida no contrato que poida ser executada pola parte para a que o contrato sexa desfavorable.

Se o segundo importe é menor que o primeiro, a diferenza incluírase como parte do custo da combinación de negocios. Non obstante, se a cancelación der lugar á adquisición dun dereito previamente cedido pola adquirente, esta última deberá recoñecer un inmovilizado intanxible de acordo co disposto no número 2.4.c.6).

En ambos os casos, é dicir, tanto se a cancelación é dunha relación de natureza contractual ou non, na determinación do resultado a empresa adquirente debe considerar os activos e pasivos relacionados que tivese recoñecido previamente.

Calquera gasto ou ingreso que proceda recoñecer de acordo cos criterios anteriores contabilizarase empregando como contrapartida a contraprestación transferida. En consecuencia, no importe do citado gasto ou ingreso, deberase minorar ou aumentar, respectivamente, o custo da combinación para os efectos de calcular o fondo de comercio ou a diferenza negativa.

En todo caso, calquera perda por deterioración previamente recoñecida pola adquirente ou a adquirida en relación con créditos e débitos recíprocos deberá reverter e contabilizarse como un ingreso na conta de perdas e ganancias da empresa que tivese contabilizado a perda por deterioración. Na data de adquisición, os citados créditos e débitos recíprocos deberanse cancelar na contabilidade da empresa adquirente.

- b) A substitución de acordos de remuneración aos traballadores ou aos anteriores propietarios da adquirida.

Se por causa da combinación de negocios se substitúen voluntaria ou obrigatoriamente os compromisos de pagamentos baseados en instrumentos de patrimonio da empresa adquirida cos seus empregados polos baseados nos instrumentos de patrimonio da adquirente, o importe dos acordos de substitución que forman parte do custo da combinación de negocios será equivalente á parte do acordo mantido pola adquirida que é atribuíble a servizos anteriores á data de adquisición. Este importe determinarase aplicando ao valor razoable na data de adquisición dos acordos da adquirida a porcentaxe resultante de comparar o período de irrevogabilidade completado na dita data e a maior entre o período inicial e o novo período de irrevogabilidade resultante dos acordos alcanzados.

Se os novos acordos exixen que os empregados presten servizos adicionais, calquera exceso do valor razoable do novo acordo sobre o citado custo recoñecerase como un gasto de persoal conforme o sinalado na norma de transaccións con pagamentos baseados en instrumentos de patrimonio. En caso contrario, calquera exceso recoñecerase na data de adquisición como un gasto de persoal.

Non obstante, cando a adquirente substitúa voluntariamente acordos de pagamentos baseados en instrumentos de patrimonio que expiran por causa da combinación de negocios, a totalidade da valoración na data de adquisición dos novos incentivos deberase recoñecer como gasto de persoal conforme o sinalado na norma sobre transaccións con pagamentos baseados en instrumentos de patrimonio. En consecuencia, neste último suposto, os citados incentivos non formarán parte da contraprestación transferida na combinación de negocios.

- c) A compensación por ter recibido un negocio deficitario.

Se a adquirente recibe un activo ou o compromiso de recibir un activo como compensación por ter asumido un negocio deficitario, por exemplo, para facer fronte

ao custo dun futuro expediente de regulación de emprego, deberá contabilizar este acordo como unha transacción separada da combinación de negocios, circunstancia que exixirá recoñecer unha provisión como contrapartida do citado activo na data en que se cumpran os criterios de recoñecemento e valoración deste.

2.9 Valoración posterior.

Con posterioridade ao seu rexistro inicial, e sen prexuízo dos axustes exixidos polo número 2.6 desta norma, con carácter xeral, os pasivos e instrumentos de patrimonio emitidos como custo da combinación e os activos identificables adquiridos e pasivos asumidos nunha combinación de negocios contabilizaranse de acordo coas normas de rexistro e valoración que correspondan en función da natureza da transacción ou elemento patrimonial.

Non obstante, por excepción á citada regra, ás transaccións e elementos que a continuación se indican aplicaráselles os seguintes criterios:

a) Pasivos recoñecidos como contingencias. Con posterioridade ao recoñecemento inicial, e ata que o pasivo se cancele, liquide ou expire, valoraranse polo maior dos seguintes importes:

1. O que resulte de acordo co disposto na norma relativa a provisións e contingencias.

2. O inicialmente recoñecido menos, cando proceda, a parte deste imputada á conta de perdas e ganancias porque corresponda a ingresos xerados de acordo coa norma que resulte aplicable en función da natureza do pasivo.

b) Activos por indemnización. Valoraranse de forma consistente co elemento que xere a contingencia ou incerteza, suxeito a calquera limitación contractual sobre o seu importe e, para un activo por indemnización que non se valora posteriormente polo seu valor razoable, tendo en consideración a avaliación da dirección sobre as circunstancias relativas ao seu cobramento. A adquirente daraos de baixa unicamente cando se cobre, se venda ou se extinga de calquera outra forma o dereito sobre estes activos.

c) Un dereito readquirido recoñecido como un inmovilizado intanxible deberase amortizar ao longo do período que reste ata a finalización do prazo correspondente á cesión inicial.

d) Contraprestación contingente. Unha vez concluída a contabilización provisoria da combinación de negocios, seguirase o seguinte criterio respecto aos cambios posteriores no valor razoable da contraprestación contingente:

1. A contraprestación contingente clasificada como patrimonio neto non deberá valorarse de novo e a súa liquidación posterior deberase contabilizar dentro do patrimonio neto.

2. A contraprestación contingente clasificada como un activo ou un pasivo que sexa un instrumento financeiro dentro do alcance da norma relativa a estes deberase valorar en todo caso polo seu valor razoable, rexistrando calquera ganancia ou perda na conta de perdas e ganancias. Se non está dentro do alcance da citada norma, deberase contabilizar de acordo co previsto na norma sobre provisións e contingencias, ou na norma que resulte aplicable en función da natureza da contraprestación.

En particular, no caso de activos contingentes que non fosen recoñecidos por orixinar unha diferenza negativa, o recoñecemento e valoración posterior realizarase de forma consistente co elemento que xere a contingencia ou incerteza.»

Catro. Modifícase o número 2 da norma de rexistro e valoración 20.ª (operacións entre empresas do grupo), incluída na segunda parte do Plan de contabilidade das

entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactado como segue:

«2. Normas particulares.

As normas particulares só serán de aplicación cando os elementos obxecto da transacción deban cualificarse como un negocio. Para estes efectos, as participacións no patrimonio neto que outorguen o control sobre unha empresa que constituía un negocio tamén terán esta cualificación.

O valor en contas consolidadas destas participacións é o importe representativo da súa porcentaxe de participación no valor dos activos e pasivos da sociedade dependente recoñecidos no balance consolidado, deducida a participación de socios externos.

2.1 Achegas en cousa distinta a diñeiro.

Nas achegas en cousa distinta a diñeiro a unha empresa do grupo, o achegante valorará o seu investimento polo valor contable dos elementos patrimoniais entregados nas contas anuais consolidadas na data en que se realiza a operación, segundo as Normas para a formulación das contas anuais consolidadas, que desenvolven o Código de comercio.

A sociedade adquirente recoñeceraos polo mesmo importe.

As contas anuais consolidadas que se deben utilizar para estes efectos serán as do grupo ou subgrupo maior en que se integren os elementos patrimoniais, cuxa sociedade dominante sexa española. No suposto de que as citadas contas non se formularen, ao abeiro de calquera dos motivos de dispensa previstos nas normas de consolidación, tomaranse os valores existentes antes de realizarse a operación nas contas anuais individuais da sociedade achegante.

2.2 Operacións de fusión e escisión.

2.2.1 Criterios de recoñecemento e valoración.

Nas operacións de fusión e escisión, seguiranse estas regras:

a) Nas operacións entre empresas do grupo en que interveña a empresa dominante deste ou a dominante dun subgrupo e o seu dependente, directa ou indirectamente, os elementos patrimoniais adquiridos valoraranse polo importe que lles correspondería a estes, unha vez realizada a operación, nas contas anuais consolidadas do grupo ou subgrupo segundo as citadas Normas para a formulación das contas anuais consolidadas.

A diferenza que se puiden pór de manifesto no rexistro contable pola aplicación dos criterios anteriores rexistrárase nunha partida de reservas.

Sen prexuízo do anterior, cando a vinculación dominante-dependente, previa á fusión, trae causa da transmisión entre empresas do grupo das accións ou participacións da dependente, sen que esta operación orixine un novo subgrupo obrigado a consolidar, o método de adquisición aplicarase tomando como data de referencia aquela en que se produce a citada vinculación, sempre que a contraprestación entregada sexa distinta aos instrumentos de patrimonio da adquirente.

Aplicarase este mesmo criterio nos supostos de dominio indirecto cando a dominante deba compensar outras sociedades do grupo que non participan na operación pola perda que, en caso contrario, se produciría no patrimonio neto destas últimas.

b) No caso de operacións entre outras empresas do grupo, os elementos patrimoniais adquiridos tamén se valorarán segundo os seus valores contables nas contas anuais consolidadas na data en que se realiza a operación.

No caso particular da fusión, a diferenza que se puiden pór de manifesto entre o valor neto dos activos e pasivos da sociedade adquirida, axustado polo saldo que deba lucir nas subagrupacións B-2) e B-3) do patrimonio neto, e calquera importe correspondente ao capital e prima de emisión que, de ser o caso, emitise a sociedade absorbente, contabilizarase nunha partida de reservas.

Este mesmo criterio será de aplicación no caso das escisións.

As contas anuais consolidadas que deben utilizarse para estes efectos serán as do grupo ou subgrupo maior en que se integren os elementos patrimoniais, cuxa sociedade dominante sexa española. No suposto de que as citadas contas non se formularen, ao abeiro de calquera dos motivos de dispensa previstos nas normas de consolidación, tomaranse os valores existentes antes de se realizar a operación nas contas anuais individuais da sociedade achegante.

Sen prexuízo do anterior, cando a sociedade absorbente deba compensar outras sociedades do grupo que non participan na operación pola perda que, en caso contrario, se produciría no patrimonio neto destas últimas, os elementos patrimoniais da sociedade absorbida contabilizaranse aplicando as regras xerais.

2.2.2 Data de efectos contables.

Nas operacións de fusión e escisión entre empresas do grupo, a data de efectos contables será a de inicio do exercicio en que se aproba a fusión sempre que sexa posterior ao momento en que as sociedades se tivesen incorporado ao grupo. Se unha das sociedades se incorporou ao grupo no exercicio en que se produce a fusión ou escisión, a data de efectos contables será a data de adquisición.

No suposto de que as sociedades que interveñen na operación formasen parte do grupo con anterioridade ao inicio do exercicio inmediato anterior, a información sobre os efectos contables da fusión non se estenderá á información comparativa.

Se entre a data de aprobación da fusión e a de inscrición no Rexistro Mercantil se produce un peche, a obriga de formular contas anuais subsiste para as sociedades que participan na operación, co contido que delas proceda de acordo cos criterios xerais recollidos no número 2.2 da norma de rexistro e valoración 18.ª Combinacións de negocios.

2.3 Operacións de redución de capital, repartición de dividendos e disolución de sociedades.

Nas operacións de redución de capital, repartición de dividendos e disolución de sociedades seguiranse os seguintes criterios, sempre que o negocio en que se materializa a redución de capital, se acorda o pagamento do dividendo ou se cancela a cota de liquidación do socio ou propietario permaneza no grupo.

A empresa cedente contabilizará a diferenza entre o importe da débeda co socio ou propietario e o valor contable do negocio entregado con aboamento a unha conta de reservas.

A empresa cesionaria contabilizarao aplicando os criterios establecidos no número 2.2 desta norma.»

Cinco. Incorpórase unha nova regra 4 na norma de elaboración das contas anuais 4.ª (normas comúns ao balance, a conta de perdas e ganancias, o estado de cambios no patrimonio neto e o estado de fluxos de efectivo), incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo:

«4. As contas anuais que resultan dunha adquisición inversa, en aplicación dos criterios recollidos na norma de rexistro e valoración relativa a combinacións de negocios, serán elaboradas pola empresa adquirida. En consecuencia, o capital social que debe lucir no patrimonio neto será o correspondente á empresa adquirida.

Non obstante, consideraranse unha continuación das da empresa adquirente e, en consecuencia:

a) A información comparativa de períodos anteriores á combinación estará referida á da empresa adquirente. Para tal efecto, os fondos propios da empresa adquirida deberanse axustar retroactivamente para mostrar os que teoricamente lle terían correspondido á empresa adquirente. Este axuste realizarase considerando que a variación relativa do capital social se debe corresponder coa que se tería producido no suposto de que a adquirente, legal e económica, for a mesma empresa.

b) No exercicio en que se realiza a operación de adquisición, a conta de perdas e ganancias e o estado de cambios no patrimonio neto incluírá os ingresos e gastos da empresa adquirente correspondentes ao dito exercicio e os ingresos e gastos da empresa adquirida desde a data en que ten lugar a operación ata o peche. Aplicaranse estes mesmos criterios na elaboración do estado de fluxos de efectivo.»

Seis. Modifícase a nota 1.3 do modelo de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«3. Obriga de consolidar.

3.1 No caso de ser a empresa dominante dun grupo, nos termos previstos no artigo 42 do Código de comercio, informarase sobre a formulación de contas anuais consolidadas ou, de ser o caso, sobre o tipo de dispensa que xustifica a falta de formulación destas, de entre os considerados no artigo 43 do dito código.

3.2 No caso de pertencer a un grupo de sociedades, nos termos previstos no artigo 42 do Código de comercio, mesmo cando a sociedade dominante estea domiciliada fóra do territorio español, informarase sobre o seu nome, así como sobre o da sociedade dominante directa e da dominante última do grupo, a residencia destas sociedades e o Rexistro Mercantil onde estean depositadas as contas anuais consolidadas, a data de formulación destas ou, de proceder, as circunstancias que eximan da obriga de consolidar.»

Sete. Modifícase a nota 7.2.2 do modelo de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«2. A empresa realizará unha conciliación entre o importe en libros do fondo de comercio ao principio e ao final do exercicio, mostrando por separado:

a) O importe bruto deste e as correccións valorativas por deterioración acumuladas ao principio do exercicio.

b) O fondo de comercio adicional recoñecido durante o período, diferenciando o fondo de comercio incluído nun grupo alleable de elementos que se clasifícase como mantido para a venda, de acordo coas normas de rexistro e valoración. Así mesmo, informarase sobre o fondo de comercio dado de baixa durante o período sen que fose incluído previamente en ningún grupo alleable de elementos clasificado como mantido para a venda.

c) As correccións valorativas por deterioración recoñecidas durante o exercicio.

d) Calquera outro cambio no importe en libros durante o exercicio, e

e) O importe bruto do fondo de comercio e as correccións valorativas por deterioración acumuladas ao final do exercicio.»

Oito. Modifícase a alínea c) do número 2.1 da nota 10 do modelo normal de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«c) Reclasificacións.

Se, de acordo co establecido na norma de rexistro e valoración relativa a instrumentos financeiros, se tiver reclasificado un activo financeiro de forma que

este pase a valorarse ao custo ou ao custo amortizado, en lugar de ao valor razoable, ou viceversa, informárase sobre os importes da dita reclasificación por cada categoría de activos financeiros e incluírase unha xustificación desta.

Adicionalmente, de se teren reclasificado activos financeiros valorados ao valor razoable con cambios en resultados ás categorías de “activos financeiros dispoñibles para a venda”, “investimentos mantidos ata o vencemento” ou “préstamos e partidas a cobrar” ou ben de se teren reclasificado activos financeiros asignados á categoría de “activos financeiros dispoñibles para a venda” á categoría de “préstamos e partidas a cobrar”, informárase:

1.º Do importe reclasificado en cada unha das categorías ou detraído delas.

2.º Do importe en libros e valor razoable de todos os activos financeiros reclasificados no exercicio corrente e nos exercicios anteriores.

3.º Se a reclasificación é da categoría de “ao valor razoable con cambios en resultados” ás de “activos financeiros dispoñibles para a venda” ou “investimentos mantidos ata o vencemento”, dos feitos e circunstancias que acrediten a situación excepcional».

Nove. Modifícase o número 2.2 da nota 10 do modelo normal de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«10.2.2 Información relacionada coa conta de perdas e ganancias e o patrimonio neto.

Informárase:

a) Das perdas ou ganancias netas procedentes das distintas categorías de instrumentos financeiros definidas na norma de rexistro e valoración relativa aos instrumentos financeiros.

b) Dos ingresos e gastos financeiros calculados por aplicación do método do tipo de interese efectivo.

c) Do importe das correccións valorativas por deterioración para cada clase de activos financeiros, así como do importe de calquera ingreso financeiro imputado na conta de perdas e ganancias relacionado con tales activos.

Adicionalmente, e como complemento do anterior, de se teren reclasificado activos financeiros valorados ao valor razoable con cambios en resultados ás categorías de “activos financeiros dispoñibles para a venda” ou “investimentos mantidos ata o vencemento” ou ben de se teren reclasificado activos financeiros asignados á categoría de “activos financeiros dispoñibles para a venda” á categoría de “préstamos e partidas a cobrar”, informárase:

1.º No exercicio da reclasificación e, de ser o caso, para o precedente, as perdas e ganancias recoñecidas en resultados con carácter previo á reclasificación.

2.º Para o exercicio da reclasificación e, en todo caso, para cada exercicio posterior ata a baixa en contas dos activos financeiros, as perdas e ganancias ao valor razoable que tivesen sido recoñecidas en resultados de non se ter procedido á reclasificación.»

Dez. Suprímese o punto 4 do número 12.1. Impostos sobre beneficios, da nota 12. Situación fiscal do modelo normal de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo.

Once. Modifícase a nota 19 do modelo normal de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«19. Combinacións de negocios.

1. A entidade adquirente indicará, para cada unha das combinacións de negocios que teña lugar durante o exercicio, a seguinte información:

- a) O nome e descrición da empresa ou empresas adquiridas.
- b) A data de adquisición.
- c) A forma xurídica empregada para levar a cabo a combinación.
- d) As razóns principais que motivaron a combinación de negocios, así como unha descrición cualitativa dos factores que dan lugar ao recoñecemento do fondo de comercio, tales como sinerxías esperadas das operacións de combinación da adquirida e a adquirente, inmovilizados intanxibles que non cumpren as condicións para o seu recoñecemento por separado ou outros factores.
- e) O valor razoable na data de adquisición do total da contraprestación transferida e de cada clase principal de contraprestación, tales como:

Efectivo.

Outros activos materiais ou intanxibles, incluíndo un negocio ou unha dependente da adquirente.

Importe da contraprestación continxente; a descrición do acordo deberase subministrar na alínea g).

Instrumentos de débeda.

Participación no patrimonio da adquirente, incluíndo o número de instrumentos de patrimonio emitidos ou a emitir e o método para estimar o seu valor razoable.

Adicionalmente, informarase das participacións previas no patrimonio da entidade adquirida que non desen lugar ao control desta, nas combinacións de negocio por etapas.

f) Os importes recoñecidos, na data de adquisición, para cada clase de activos e pasivos da entidade adquirida, indicando aqueles que, de acordo coa norma de rexistro e valoración, non se recollen polo seu valor razoable.

g) Para calquera contraprestación continxente que dependa de eventos futuros, así como para os activos recibidos como indemnización fronte a algunha continxencia ou incerteza: importe recoñecido na data de adquisición, descrición do acordo e unha estimación do intervalo de posibles resultados, así como do importe máximo potencial dos pagamentos futuros que a adquirente puidese estar obrigada a realizar conforme as condicións da adquisición, ou, de non poderen ser estimados, comunicárase esta circunstancia, así como os motivos polos que non poden ser estimados.

Proporcionarase esta mesma información sobre os activos continxentes ou activos por indemnización; por exemplo, cando no acordo se inclúa unha cláusula en virtude da cal a adquirente deba ser indemnizada da responsabilidade que puider derivar por litixios pendentes da adquirida.

h) Valor razoable das contas a cobrar adquiridas, os importes contractuais brutos a cobrar e a mellor estimación na data de adquisición dos fluxos de efectivo contractuais que non se espera cobrar. A información que cómpre revelar deberase proporcionar por clase principal de conta a cobrar, tales como préstamos, arrendamentos financeiros directos e calquera outra clase de contas a cobrar.

i) Respecto ao fondo de comercio que poida ter xurdido nas combinacións de negocio, a entidade deberá subministrar a información solicitada no número 2 da nota 7. Así mesmo, deberase informar do importe total do fondo de comercio que se espera que sexa deducible fiscalmente.

j) Para aqueles casos de «relación preexistente» onde a adquirida e a adquirente manteñan unha relación que existía antes de se producir a combinación de negocios: unha descrición da transacción, o importe recoñecido de cada transacción e, se a transacción é a cancelación efectiva dunha relación preexistente, o método utilizado para determinar o importe da dita cancelación.

2. Nas combinacións de negocios en que o custo da combinación resulte inferior ao valor dos activos identificables adquiridos menos o dos pasivos asumidos, o importe e a natureza de calquera exceso que se recoñeza na conta de perdas e ganancias de acordo co establecido na norma de rexistro e valoración, así como unha descrición das razóns polas que a transacción deu lugar a unha ganancia. Así mesmo, de ser o caso, describiranse os inmovilizados intanxibles e activos continxentes que non puideron ser rexistrados por non se poder calcular a súa valoración por referencia a un mercado activo.

3. Nunha combinación de negocios realizada por etapas:

a) O valor razoable na data de adquisición das participacións no patrimonio da adquirida, mantidas pola adquirente inmediatamente antes da data de adquisición.

b) O importe de calquera ganancia ou perda recoñecida procedente de valorar novamente a valor razoable a participación no patrimonio da adquirida mantida pola adquirente antes da combinación de negocios e a partida da conta de perdas e ganancias na que está recoñecida a dita ganancia ou perda.

4. A información requirida no número 1 revelarase de forma agregada para as combinacións de negocios, efectuadas durante o exercicio económico, que individualmente carezan de importancia relativa.

Adicionalmente, a entidade adquirente proporcionará a información contida no número primeiro desta nota para cada unha das combinacións de negocios efectuadas ou en curso entre a data de peche das contas anuais e a da súa formulación, a menos que isto non sexa posible. Neste caso, sinalaranse as razóns polas que esta información non pode ser proporcionada.

A sociedade ou negocio adquirido deberá informar nas súas contas anuais dos aspectos máis significativos do proceso en marcha.

5. A entidade adquirente revelará, de forma separada para cada combinación de negocios efectuada durante o exercicio, ou agregadamente para as que carezan individualmente de importancia relativa, a parte dos ingresos e o resultado imputable á combinación desde a data de adquisición. Tamén indicará os ingresos e o resultado do exercicio que tería obtido a entidade resultante da combinación de negocios baixo o suposto de que todas as combinacións de negocio realizadas no exercicio se tivesen efectuado na data de inicio deste.

No caso de que esta información non puider ser subministrada, sinalarase este feito e motivarase.

6. Indicarase a seguinte información en relación coas combinacións de negocios efectuadas durante o exercicio ou nos exercicios anteriores:

a) Se o importe recoñecido en contas se determinou provisoriamente, sinalaranse os motivos polos que o recoñecemento inicial non é completo, os activos adquiridos e compromisos asumidos para os que o período de valoración está aberto e o importe e natureza de calquera axuste na valoración efectuado durante o exercicio.

b) Unha descrición dos feitos ou circunstancias posteriores á adquisición que deron lugar ao recoñecemento durante o exercicio de impostos diferidos adquiridos como parte da combinación de negocios.

c) O importe e unha xustificación de calquera ganancia ou perda recoñecida no exercicio que estea relacionada cos activos adquiridos ou pasivos asumidos e sexa de tal importe, natureza ou incidencia que esta información resulte relevante

para comprender as contas anuais da entidade resultante da combinación de negocios.

d) Ata que a entidade cobre, allee ou perda de calquera outra forma o dereito a un activo por unha contraprestación continxente, ou ata que a entidade liquide un pasivo derivado dunha contraprestación continxente ou se cancele o pasivo ou expire, sinalaranse todos os cambios nos importes recoñecidos, incluíndo as diferenzas que xurdan na liquidación, todos os cambios no rango de resultados posibles sen descontar e as súas razóns de cambio, e as técnicas de valoración para valorar a contraprestación continxente.

7. As desagregacións de información previstas neste número resultarán igualmente exixibles, cando procedan, ás adquisicións de carteiras de pólizas e aos dereitos de económicos dunha carteira de pólizas adquiridas a favor dun mediador.»

Doce. Modifícase a nota 20.4 do modelo normal de memoria incluída na terceira parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que queda redactada como segue:

«4. Desagregaranse para cada partida significativa do balance, da conta de perdas e ganancias, do estado de fluxos de efectivo e do estado de cambios no patrimonio neto, os importes correspondentes aos negocios conxuntos. Esta información incluírase de forma agregada para o total de negocios conxuntos nos que participa a empresa.»

Trece. Modifícanse as descricións e relacións contables das contas 110, 113, 133, 802 e 902 incluídas na quinta parte do Plan de contabilidade das entidades aseguradoras, aprobado polo Real decreto 1317/2008, do 24 de xullo, que quedan redactadas como segue:

«110. Prima de emisión ou asunción.

Achega realizada polos accionistas ou socios no caso de emisión e colocación de accións ou participacións a un prezo superior ao seu valor nominal. En particular, inclúe as diferenzas que puideren xurdir entre os valores de escritura e os valores polos que se deben rexistrar os bens recibidos en concepto de achega en cousa distinta a diñeiro, de acordo co disposto nas normas de rexistro e valoración.

O seu movemento é o seguinte:

- a) Aboarase, con cargo, xeralmente, á conta 111 ou 194.
- b) Cargarase pola disposición que da prima se poida realizar.

Cando se produza unha adquisición inversa, de acordo co disposto na norma de rexistro e valoración relativa a combinacións de negocios, na data de inscrición da fusión ou escisión, os ingresos e gastos do negocio adquirido, é dicir, a adquirente legal, xerados ata a data de adquisición, deberanse cancelar, cargando ou aboando, segundo proceda, esta conta.»

«113. Reservas voluntarias.

Son as constituídas libremente pola entidade.

O seu movemento é análogo ao sinalado para a conta 112, sen prexuízo do indicado nos seguintes parágrafos:

Cando se produza un cambio de criterio contable ou a emenda dun erro, o axuste polo efecto acumulado calculado ao inicio do exercicio, das variacións dos elementos patrimoniais afectados pola aplicación retroactiva do novo criterio ou a

corrección do erro, imputarase a reservas de libre disposición. Con carácter xeral, imputarase ás reservas voluntarias, rexistrándose do modo seguinte:

a) Aboarase polo importe resultante do efecto neto acredor dos cambios experimentados pola aplicación dun novo criterio contable comparado co antigo ou pola corrección do erro, con cargo e aboamento, de ser o caso, ás respectivas contas representativas dos elementos patrimoniais afectados por este feito, incluíndo as relacionadas coa contabilización do efecto impositivo do axuste.

b) Cargarase polo importe resultante do efecto neto debedor dos cambios experimentados pola aplicación dun novo criterio contable comparado co antigo ou pola corrección dun erro contable, con aboamento ou cargo, de ser o caso, ás respectivas contas representativas dos elementos patrimoniais afectados por este feito, incluíndo as relacionadas coa contabilización do efecto impositivo do axuste.

Cando se aplique por primeira vez este plan, os axustes que diso deriven na data de tránsito a este recoñeceranse nesta rúbrica, a través dunha conta de catro díxitos específica creada para o efecto.

Os custos de transacción de instrumentos de patrimonio propio imputarase a reservas de libre disposición. Con carácter xeral, imputarase ás reservas voluntarias, rexistrándose do modo seguinte:

a) Cargarase polo importe dos custos, con aboamento a contas do subgrupo 57.

b) Aboarase polo gasto por imposto sobre beneficios relacionado cos custos de transacción, con cargo á conta 6301.»

«133. Axustes por valoración en activos financeiros dispoñibles para a venda.

Axustes producidos pola valoración a valor razoable dos activos financeiros clasificados na categoría de dispoñibles para a venda, de acordo coa norma de rexistro e valoración relativa aos instrumentos financeiros.

Con carácter xeral, o seu movemento é o seguinte:

a) Aboarase:

a₁) Ao peche do exercicio, polas variacións positivas no valor razoable dos activos financeiros dispoñibles para a venda, con cargo á conta 900.

a₂) Ao peche do exercicio, polas transferencias de perdas de activos financeiros dispoñibles para a venda, con cargo á conta 902.

a₃) Ao peche do exercicio, cando se tivesen realizado investimentos previos á consideración de participacións no patrimonio como de empresas do grupo, multigrupo ou asociadas, pola recuperación ou a transferencia á conta de perdas e ganancias por deterioración dos axustes valorativos por reducións de valor imputados directamente no patrimonio neto, con cargo ás correspondentes contas do subgrupo 99.

a₄) Polo gasto por imposto sobre beneficios orixinado por estes axustes, con cargo ás contas do subgrupo 83.

b) Cargarase:

b₁) Ao peche do exercicio, polas variacións negativas no valor razoable dos activos financeiros dispoñibles para a venda, con aboamento á conta 800.

b₂) Ao peche do exercicio, pola transferencia de beneficios en activos financeiros dispoñibles para a venda, con aboamento á conta 802.

b₃) Ao peche do exercicio, pola deterioración en investimentos en patrimonio de empresas do grupo, multigrupo e asociadas que previamente tivesen ocasionado axustes valorativos por aumento de valor, con aboamento ás correspondentes contas do subgrupo 89.

b₄) Polo gasto por imposto sobre beneficios orixinado por estes axustes, con aboamento ás contas do subgrupo 83.»

«802. Transferencia de beneficios en activos financeiros dispoñibles para a venda.

O seu movemento é o seguinte:

a) Cargarase:

a₁) No momento en que se produza a baixa ou alleamento do activo financeiro dispoñible para a venda, incluídos os que fosen obxecto de reclasificación, polo saldo positivo acumulado no patrimonio neto con aboamento á conta 7632.

a₂) En caso de reclasificación a un investimento mantido ata o vencemento, polo saldo positivo acumulado no patrimonio neto que se recoñece na conta de perdas e ganancias, ao longo da súa vida residual, como un incremento dos ingresos financeiros nos termos establecidos na norma de rexistro e valoración, con aboamento á conta 761.

a₃) Cando se producise unha combinación de negocios por etapas, de acordo co disposto nas normas de rexistro e valoración, polas variacións de valor positivas imputadas directamente ao patrimonio neto correspondentes a calquera participación previa na adquirida que estivese clasificada como activos financeiros dispoñibles para a venda, con aboamento á conta 7632.

b) Aboarase, ao peche do exercicio, con cargo á conta 133.»

«902. Transferencia de perdas en activos financeiros dispoñibles para a venda.

O seu movemento é o seguinte:

a) Aboarase:

a₁) No momento en que se produza a baixa ou alleamento do activo financeiro dispoñible para a venda, incluídos os que fosen obxecto de reclasificación, polo saldo negativo acumulado no patrimonio neto con cargo á conta 6632.

a₂) No momento en que se produza a deterioración do instrumento financeiro, polo saldo negativo acumulado no patrimonio neto con cargo ás contas dos correspondentes instrumentos de débeda ou á conta 696 no caso de investimentos en instrumentos de patrimonio.

a₃) No caso de reclasificación a un investimento mantido ata o vencemento, polo saldo negativo acumulado no patrimonio neto que se recoñece na conta de perdas e ganancias ao longo da súa vida residual, cunha minoración dos ingresos financeiros nos termos establecidos na norma de rexistro e valoración, con cargo á conta 761.

a₄) Cando se producise unha combinación de negocios por etapas de acordo co disposto nas normas de rexistro e valoración, polas variacións de valor negativas imputadas directamente ao patrimonio neto correspondentes a calquera participación previa na adquirida que estivese clasificada como activos financeiros dispoñibles para a venda, con cargo á conta 6632.

b) Cargarase, ao peche do exercicio, con aboamento á conta 133.»

Disposición adicional única. *Prórroga do uso das táboas de supervivencia GRM-95 e GRF-95, e das táboas de falecemento GKM-95 e GKF-95.*

Ata que así sexa declarado pola Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións por se ter contrastado a validez de novas táboas de final de período de observación máis recente, a partir do 31 de decembro de 2010 poderanse seguir utilizando para seguros de supervivencia as táboas GRM-95 e GRF-95 e en seguros de falecemento as táboas GKM-95 e GKF-95.

Disposición transitoria primeira. *Reglas para a aplicación das modificacións incluídas no Plan de contabilidade de entidades aseguradoras no primeiro exercicio que se inicie a partir do 1 de xaneiro de 2010.*

1. Sen prexuízo do previsto na disposición transitoria segunda, as modificacións incluídas no Plan de contabilidade de entidades aseguradoras aplicaranse de forma prospectiva no primeiro exercicio que se inicie a partir do 1 de xaneiro de 2010.

2. Non obstante, cando proceda contabilizar algún feito ou transacción relacionado cos acordos de contraprestación continxente regulados na norma de rexistro e valoración 18.ª (Combinacións de negocios), aplicaranse os criterios vixentes ata a entrada en vigor deste real decreto, sempre que se correspondan con combinacións de negocios realizadas nos exercicios iniciados a partir do 1 de xaneiro de 2008 e que finalicen antes do 31 de decembro de 2010. Para tal efecto, entenderanse realizadas nos ditos exercicios as combinacións de negocios cuxa data de adquisición estiver comprendida nese período.

Disposición transitoria segunda. *Información que se incluírá nas contas anuais individuais do primeiro exercicio que se inicie a partir do 1 de xaneiro de 2010.*

As contas anuais individuais correspondentes ao primeiro exercicio que se inicie a partir do 1 de xaneiro de 2010 poderán ser presentadas:

a) Sen adaptar a información comparativa aos novos criterios, caso en que as contas anuais se cualificarán como iniciais para os efectos derivados da aplicación do principio de uniformidade e do requisito de comparabilidade.

b) Incluíndo información comparativa adaptada aos novos criterios. Neste caso a data de primeira aplicación é a data de comezo do exercicio anterior a aquel que se inicie a partir do 1 de xaneiro de 2010, é dicir, para as sociedades cuxo exercicio económico coincida co ano natural, o 1 de xaneiro de 2009.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao establecido neste real decreto.

Disposición derradeira primeira. *Carácter básico.*

Esta norma ten carácter básico e dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.11.^a da Constitución, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de bases da ordenación dos seguros.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado» e resultará de aplicación ás contas anuais individuais dos exercicios que se inicien a partir do 1 de xaneiro de 2010.

Dado en Madrid o 23 de decembro de 2010.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta segunda do Goberno
e ministra de economía e Facenda,
ELENA SALGADO MÉNDEZ